

POLECENIA I SYGNAŁY

obowiązujące podczas

KIEROWANIA RUCHEM DROGOWYM

kom. Adam Karolak

Zakład Ruchu Drogowego CSP

sierż. szt. Małgorzata Karolak

Zakład Ruchu Drogowego CSP

Jednym z zadań policjantów ruchu drogowego jest kierowanie ruchem drogowym. Ważnym aspektem jest, aby ruch na drogach odbywał się płynnie, bez żadnych zakłóceń. Kierujący oraz inny uczestnik ruchu drogowego oczekują od policjanta znajdującego się na skrzyżowaniu, aby wydawane przez niego gesty i sygnały były zrozumiałe dla osób, dla których są przeznaczone.

Policjant kieruje ruchem drogowym za pomocą postawy ciała i ruchu rąk. Powinien być widoczny oraz wyposażony w kamizelkę barwy żółtej z elementami odblaskowymi i napisem „POLICJA”, rękawiczki koloru białego do kierowania ruchem drogowym i gwizdek sygnałowy. Użycie gwizdka sygnałowego pozwala zwrócić uwagę na wydawane sygnały i polecenia. Niestosowanie się do poleceń osoby uprawnionej do kierowania ruchem stanowi wykroczenie z art. 92 § 1 k.w.¹, zagrożone mandatem karnym w wysokości do 5000 zł, dodatkowo na konto kierującego pojazdem dopisana zostanie liczba 15 punktów karnych².

GEST DO ZMIANY KIERUNKU RUCHU

W celu wykonania zmiany kierunku ruchu policjant powinien³:

- 1) podnieść prawą rękę, która jest skierowana przodem do góry, dłoń powinna znajdować się powyżej głowy, ręka lekko zgięta w łokciu (fot. 1a, 1b, 1c i 1d);
- 2) wykonać zwrot w lewo lub w prawo z prawą ręką podniesioną do góry, pod warunkiem że wszyscy uczestnicy ruchu opuścili skrzyżowanie;
- 3) wyciągnąć obie ręce w bok na wysokość barków (fot. 2);
- 4) prawą ręką zgiętą w łokciu wykonać ruch na wysokości twarzy w stronę lewego barku; lewą rękę zgiąć w łokciu i skierować na wysokość lewego ucha (fot. 3a i 3b), następnie ręce opuścić w dół wzdłuż tułowia.

Gesty opisane w pkt 3 i 4 osoba kierująca ruchem wykonuje tylko raz.

KIEROWANIE RUCHEM DROGOWYM

POZYCJA PODSTAWOWA

Linia barków policjanta wskazuje otwarty kierunek ruchu, ręce powinny być opuszczone wzdłuż tułowia, głowa wykonuje zwroty w lewo i w prawo, nogi znajdują się w lekkim rozkroku (fot. 4a i 4b)⁴.

Fot. 4a.

Fot. 4b.

Fot. 5a.

Fot. 5b.

Fot. 5c.

Fot. 5d.

W przypadku sprowadzania pojazdu do kierującego ruchem na linię osi skrzyżowania (kierunek otwarty) kierujący ruchem powinien wykonać ręką ruch po łuku w płaszczyźnie pionowej, zginając rękę w łokciu, nadgarstku i dłoni (fot. 5a, 5b, 5c i 5d). Całą dłonią można wskazać miejsce na skrzyżowaniu do chwilowego zatrzymania pojazdu⁵.

W trakcie kierowania ruchem drogowym policjant porusza się po skrzyżowaniu, nie zmieniając pozycji ciała w stosunku do obowiązującego w określonym czasie kierunku ruchu.

GESTY PONAGLAJĄCE RUCH POJAZDÓW NADJEŹDZĄCYCH Z PRAWYJ LUB Z LEWEJ STRONY

Kierujący ruchem gesty upewniające uczestników ruchu o utrzymaniu kierunku i przyspieszające przejazd pojazdów wykonuje:

- prawą ręką od wyprostowanego ramienia w kierunku nadjeżdżających pojazdów do lewego barku na wysokości twarzy, zginając rękę w łokciu i utrzymując dłoń pionowo, stroną zewnętrzną do nadjeżdżających pojazdów (fot. 6a i 6b);
- lewą ręką od wyprostowanego ramienia w kierunku nadjeżdżających pojazdów, zginając ją za siebie tak, aby dłoń znalazła się na wysokości lewego ucha (fot. 7a i 7b)⁶.

Fot. 6a.

Fot. 6b.

Fot. 7a.

Fot. 7b.

PRZEPUSzcZENIE PRZEZ SKRZYŻOWANIE LEWOSKRĘTÓW NADJEŹDZĄCYCH Z LEWEJ STRONY (TZW. SZABELKA)⁷

W celu przepuszczenia pojazdów skręcających w lewo policjant zatrzymuje pojazdy nadjeżdżające z prawej strony. Następuje to poprzez podniesienie prawej ręki, ramię i przedramię powinny tworzyć kąt zbliżony do prostego, wewnętrzna strona dłoni powinna być zwrócona w kierunku pojazdów zatrzymywanych, dłoń musi znajdować się na wysokości głowy (fot. 8).

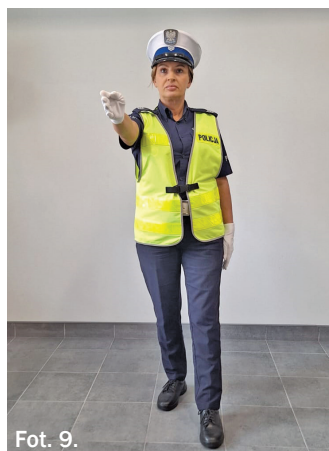
W celu przepuszczenia pojazdów jadących z lewej strony i skręcających w lewo (bez objeżdżania policjanta) policjant wykonuje czynności:

- 1) ustala moment do zatrzymania pojazdów; przyspiesza ruch dla tych, którzy znajdują się blisko skrzyżowania;
- 2) daje polecenie zatrzymania się;
- 3) wyciąga prawą rękę lekko zgiętą w łokciu przed siebie, wysuwa lewą nogę do przodu (fot. 9);
- 4) odwraca głowę w kierunku pojazdów skręcających w lewo, wyciąga lewą rękę w bok, wskazując pojazd skręcający, daje polecenie opuszczenia skrzyżowania (fot. 10a, 10b i 10c).

Celem przepuszczenia kolejnych lewoskrętów policjant powtarza ruchy ręki tak, aby były widoczne i energiczne.

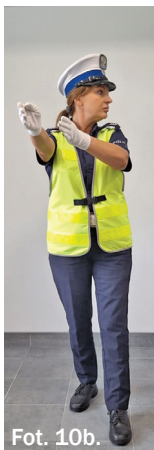
Fot. 8.

Fot. 9.

Fot. 10a.

Fot. 10b.

Fot. 10c.

PRZEPUSzcZENIE PRZEZ SKRZYŻOWANIE LEWOSKRĘTÓW NADJEJŻĄCYCH Z PRAWJ STRONY (TZW. ŻABKA)

W celu przepuszczenia pojazdów jadących z prawej strony i skręcających w lewo (bez objeżdżania policjanta) policjant wykonuje czynności:

- 1) zatrzymuje pojazdy nadjeżdżające z lewej strony poprzez podniesienie pionowo w bok ręki lewej, która jest zgięta w łokciu, wewnętrzna strona dłoni (palce złączone) powinna być zwrócona do nadjeżdżających pojazdów (fot. 11);
- 2) prawą ręką wskazuje pierwszy pojazd skręcający w lewo z prawej strony, następnie przenosi ją góra za

siebie na wysokości prawej części karku oraz zezwala na skręcenie w lewo za sobą (fot. 12a, 12b i 12c)⁸.

Fot. 11.

Fot. 12a.

Fot. 12b.

Fot. 12c.

GESTY POMOCNICZE WYSTĘPUJĄCE PRZED ZMIANĄ KIERUNKU RUCHU

Występują również gesty pomocnicze, które funkcyjnie stosują na zakończenie cyklu. Sygnały te nie są opisane w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie kierowania ruchem drogowym.

Wyróżniamy dwa gesty o upewnieniu zatrzymania pojazdów w wyznaczonym miejscu: z prawej strony oraz z lewej strony:

- 1) policjant wykonuje wykrok prawą nogą po skosie w prawą stronę, z uniesioną pionowo do góry prawą ręką, którą delikatnie opuszcza, wewnętrzna strona dłoni skierowana w stronę zatrzymanych pojazdów, następnie podnosi do pozycji pionowej (fot. 13a, 13b, 13c);
- 2) policjant wykonuje wykrok lewą nogą po skosie w lewą stronę, z uniesioną pionowo w bok lewą ręką, która jest zgięta w łokciu, wewnętrzna strona dłoni (palce złączone) powinna być zwrócona do zatrzymanych pojazdów, prawa ręka powinna być jednocześnie uniesiona pionowo do góry, następnie opuszcza lewą ręką, prawa ręka uniesiona pionowo do góry (fot. 14a, 14b i 14c).

KIEROWANIE RUCHEM DROGOWYM

Fot. 13a.

Fot. 13b.

Fot. 13c.

Fot. 14a.

Fot. 14b.

Fot. 14c.

Fot. 15.

GEST „UWAGA”

Jeżeli do skrzyżowania zbliża się pojazd uprzywilejowany, policjant powinien zapewnić mu bezpieczny przejazd poprzez zatrzymanie całego ruchu pojazdów oraz ruchu pieszych. W tej sytuacji daje kilka sygnałów gwizdkiem sygnałowym z jednoczesnym podniesieniem prawej ręki do góry – daje sygnał „uwaga” (fot. 15).

Zdj. A. Karolak.

PODSUMOWANIE

Podstawowym obowiązkiem policjantów ruchu drogowego jest kierowanie ruchem. Ma to znaczenie dla utrzymania porządku na drodze oraz upłynniania ruchu drogowego. Wszyscy uczestnicy ruchu drogowego są obowiązani stosować się do gestów i sygnałów wydawanych przez policjanta kierującego ruchem drogowym na skrzyżowaniu. Zgodnie z art. 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym polecenia wydawane przez policjanta kierującego ruchem na skrzyżowaniu mają pierwszeństwo przed sygnałami świetlnymi oraz znakami drogowymi. Przebywając

na skrzyżowaniu podczas kierowania ruchem drogowym, policjant powinien pamiętać przede wszystkim o bezpieczeństwie własnym.

- ¹ Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).
- ² Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2024 r. poz. 977), art. 96 § 1ad.
- ³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie kierowania ruchem drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1101), zał. nr 1, § 3 ust. 3.
- ⁴ Tamże, zał. nr 1, § 3 ust. 2 pkt 1.
- ⁵ Tamże, zał. nr 1, § 6 ust. 1.
- ⁶ Tamże, zał. nr 1, § 3 ust. 2 pkt 2.
- ⁷ Tamże, zał. nr 1, § 8.
- ⁸ Tamże, zał. nr 1, § 8 ust. 1.

Bibliografia

- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251).
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2024 r. poz. 977).
- Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2310, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2003 r. w sprawie wysokości grzywnien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1624, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie kierowania ruchem drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1101).
- Zarządzenie nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2017 r. w sprawie pełnienia służby na drogach (Dz. Urz. KGP poz. 64, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 września 2023 r. w sprawie ewidencji kierujących pojazdami naruszających przepisy ruchu drogowego (Dz. U. poz. 1897).

Summary***Commands and signals to be respected during traffic management***

The article aims to describe the gestures and signals given by a police officer directing traffic at an intersection. The description is enriched by photographs illustrating the various gestures. It reminds that according to the hierarchy of traffic signs and signals, the person directing traffic is the most important at an intersection, followed by traffic lights, road signs, and the regulations of the Traffic Law Act. Therefore, all road users are obliged to comply with the instructions of a person authorized to direct traffic, and failure to do so constitutes an offence under Article 92(1) of the Code of Petty Offences.

Źródło: Joanna Łaszyn